

Mourier-Petersen: Jeg skal blot tilføje mig at gjøre en kort Bemærkning i Anledning af, hvad den høitærede Ordfører udtalte i sit sidste Foredrag. Jeg tror ikke, at det er aldeles korrekt, naar han fremstillede Vædringsforslaget under Nr. 11 som indeholdende noget Nyt, der ikke tidligere var kommet frem. Jeg maa nemlig gjøre gjældende, at det deri omhandlede Punkt, foruden at det har været paa Bane i Udvalget, hvad maasse kan være undgaet den ærede Ordførers Opmærksomhed, ogsaa har været optaget i det Mindretalsforslag, der forelaa ved 2den Behandling, hvad der dog ikke kan være falbet ud af den ærede Ordførers Grindring. I det daværende Mindretalsforslags § 3 fandtes der netop en Bestemmelse, som gik ud paa det samme som det af mig nu omtalte Vædringsforslag, nemlig paa at hæve den Ubillighed, som vilde komme tilstede paa enkelte Godsar, naar der blev sat en aldeles bestemt Grændse for Dmdeleingsretten, og i den Udtalelse, hvormed jeg tillod mig at modvære Mindretalsforslaget ved Sagens 2den Behandling, gjorde jeg ogsaa netop udtrykkelig gjældende, at det var mig bekendt, hvorledes paa enkelte Godsar i Sjælland, og det endogsaa i det Mindste paa eet Gods paa Østhytten af Sjælland, enhver Dmfordeling vilde være umulig, hvis Bestemmelsen i Lovforslagets § 1, første Stykke, blev endelig vedtagen uden nogen Mulighed for, at der kunde afsviges derfra.

Strup: Jeg vilde for mit Bedkommende have udtalt en lignende Forundring over, at den ærede Ordfører kunde betegne det omhandlede Vædringsforslag som en ny og fremmed Tænke, som altsaa Udvalget ikke havde havt Tid og Leilighed til at drøfte, men da min ærede Sidemand (Mourier-Petersen) allerede har opholdt sig ved dette Punkt, skal jeg ikke tillade mig at opholde Thinget længere med en Godtgjørelse af, at Tanken ingenlunde er saa ny, at den kunde være overraskende enten for den ærede Ordfører eller for Udvalget i det Hele. Det forekommer mig ogsaa, at, dersom det skulde være en afgjørende Indvending imod Vædringsforslaget, at den i samme foreslaaede Grændse er saa vag, saa

vilde det have været meget ønskeligt, at denne Indvending var bleven gjort gjældende ligeoverfor Mindretalsforslaget, saaledes som det forelaa til 2den Behandling; men blandt de mange Indvendinger, som den Gang fremkom mod dette Forslag, skulde jeg seile meget om denne Indvending havde Plads. Vi havde tværtimod antaget, at netop denne Grændse med sin Ubestemthed vilde findes langt mere tiltalende særlig af Udvalgets Flertal og af den ærede Ordfører, end om vi havde tilladt os at foreslaa en Hartkornsgrændse som f. Ex. 2 Tdr. Hartkorn, thi saa vilde man med Føie kunne have sagt, at Hovedreglen ganske vist er 20 Tdr. Land boniteret Areal, men da der ved Siden deraf angives 2 Tdr. Hartkorn som den Grændse, Ministeriet kan gaa ned til, vil Bestemmelsen om de 20 Tdr. Land ganske sikkert blive illusorisk. Det vil ikke blive Tilfældet efter vort Vædringsforslag; thi mange Gaarde ville kun kunne reduceres høist ubetydeligt under 20 Tdr. Land, naar de skulle vedligeholde Karakteren af en Gaard. Det forekommer mig desuden, at netop den Elasticitet, som Grændsen faar, er et stort Fortrin, idet Hartkornsgrændsen jo ingenlunde betegner det Samme i Landets forskellige Egne. Det er Enhver, som har noget Kjendskab til de forskellige Egne i Landet, fuldt vel bekendt, at man i de fjernere Provinde af Landet vil finde ikke een, men i hundredevis Gaarde paa 1 Td. Hartkorn, som efter deres hele Beskaffenhed ere fuldt saa meget Gaardbrug, have fuldt saa megen Betydning som Gaardbrug, som mange Bøndergaarde paa Sjælland eller de smaa Der paa 4—6 Tdr. Hartkorn. Jeg tror altsaa netop, at den Elasticitet i Begrændsningen, som er foreslaaet af os, er et absolut Fortrin, som jeg havde antaget, at det ærede Udvalg vilde have skønnet paa. Det er jo i Driigt heller ingenlunde saa, at det er noget Nyt. Vi maa erindre, at en af de af mig citerede Forordninger staar ved fuld Magt endnu, og at i dette Dieblif kan denne Afgjørelse af, hvor meget der er tilstrækkeligt til en Gaardmandsfamilies Ernæring naarsomhelst blive paakaldt. Forordningen af 1787, som jeg før citerede, staar ved Magt i dette Dieblif og netop med denne